

Oma tupa -- oma lupa

New Yorkissa Lenox avenuen varrella n:issa 241, 122 kadun kulmauksessa on kaunis talo, jonka kuvan näette tässä vieressä. Astukaa sen ovesta sisään valoisaan, miellyttävästi sisustettuun

odotushuoneeseen, pyytäkää puheillenne toveritar Olga Longin ja hän ystävällisesti ohjaa teitä läpi talon näyttäen kaikkia sen mukavuuksia ja ihanuuksia. Jos olette palvelus paikkaa vailla oleva tyttönen ja haluatte turvallisen, siistin asuinpaikan työttömyytenne ajaksi ja jos sen lisäksi haluatte, että teille hankitaan hyvä ja luotettava palvelupaikka, niin sopikaa Olgan kanssa siitä ja hän antaa teille sievoisen tilan muitten enemmän tahi vähemmän ruusunposkisten tyttösten seassa, jotka täyttävät tämän talon. Sillä tämä talo on naisten perustama oma osuuskoti ja paikanvälitystoimisto, yksi tärkeimpiä laitoksia New Yorkin suomalaisten työläisten toiminnassa. Se omalla alallaan osoittaa, mitä voidaan osuustoiminnallisesti tehdä päästäkseen edes vähäisessä määrässä irti liiallisesta riistämisestä.

Osuuskoti ryhdyttiin perustamaan vuonna 1907. Jossakin kyö-

kin nurkassa sitä ensin suunniteltiin. Tov. Edla Vuori oli ensimmäisiä ajatuksen herättäjiä. New Yorkissa on paljon suomalaisia palvelustyttöjä, jotka sitä ennen olivat täydellisesti riippuvaiset yksityisten paikanvälitystoimistoista. Kun sellaisia toimistoja ylläpidetään vain liikevoiton vuoksi, niin ne tietenkään eivät turvanneet rikastuttajainsa etuja. Paljon

petkutuksia harjotettiin, olot monessa yksityisessä "kodissa" olivat kerrassaan sietämättömän huonot. Siksiä suunniteltiin omaa kotia.

Ei ollut helppoa päästä alkuun. New Yorkin tytöt, jotka niin kernaasti ovat sijoittaneet rahojansa kaikellaisiin pumppuyhtiöihin ja kaivanto-osakkeisiin, eivät hevillä halunnut ryhtyä tällaiseen hommaan. Pitivät sitä mahdottomana. Perustajat päättivät alottaa lom-

Yksityiset välittäjät panivat kaikkensa liikkeelle estääkseen homman onnistumisen. Alensivat poortimaksuja y. m. Mutta sekään ei auttanut. Koti vaan edistyi.

Nykyään voi naisten osuuskoti sijoittaa 70 asukasta. Niitä vaihtelee siellä 20 ja 70 välillä. Kodin yhteydessä on paikanvälitystoimisto, joka on saanut luottamusta osakseen niin tyttöjen kuin emäntienkin taholta. Tyttö-

Lukuhuone

man heti kun vähintään 1000 dollaria osakkeita on merkitty. Mutta määräaikaan asti oli niitä myydestä. Rohkeasti päätettiin sitenkin alottaa — ja aloitettiin. Koti avattiin pienenä ja vaatimattomana keväällä 1908 ja sitä myöten se on ollut olemassa. Vaikeuksia alussa oli paljonkin, mutta ne ovat enimmäkseen voitettut ja koti seisoo nyt varmoilla perusteilla.

jä ei toimiteta paikkoihin, jotka tunnetaan huonoiksi. Kaikkea muutakin apua annetaan. Onpa kodin toiminta ulottunut ei vaan suomalaisiin, vaan muihinkin kansallisuuksiin. Ruotsalaisia, norjalaisia ja muitakin kansallisuuksia tapaa kodin suojissa.

Kodin huoneet ovat kodikkaat ja miellyttävät. Sen näette kuvistakin. Hyvä järjestys vallitsee. Ei sallita oleskella ulkona kovin

myhään, mutta ei myskään kiusta tyttöjä millään luostarikomennollakaan. Laaja kirjasto ja sanomalehtilukutupa on tyttöjen käytettävissä. Sievästi sisustetussa vastaanottohuoneessa saavat tavalta tuttaviaan. Saavat harjoitella musiikkia ja laulua ja seurustelua. Kodin johtajana sen perustamisesta saakka on toiminut tov. Olga Long ja hänen johdollansa on koti yhä vaurastunut.

sa. Ruoka on ravitsevaa ja maukasta. Tämä kaikki on saatavissa \$4.50 viikolta.

New Yorkin naiset syystäkin ovat ylpeitä tästä kodistansa. Se on heille selvänä esimerkkinä siitä, mitä vähilläkin voimilla voidaan tehdä kun oikein tahdotaan.

New Yorkin osuuskoti ei ole ainoa sellainen tässä maassa. San Franciscon toverittaremme ovat laittaneet itselleen samallaisen ja

Seurusteluhuone

Kodin ylläpito maksaa tuntuvasti. Pelkästään vuokraan menee 200 dollaria kuukaudessa. Kuusi henkilöä kuuluu palveluskuntaan — tyttöjen ei tarvitse tehdä muuta kuin laittaa omat vuoteen-

yhtiä hyvällä menestyksellä. Näillä laitoksillaan he ovat voineet vähentää yksityisten harjoittamaa keinottelua ja hankkineet itsensä turvallisen olinpaikan työttömyyden ajaksi.